

Lukáš Veverka: Kulturní domy ve Středočeském kraji v letech 1945-1972

Posudek bakalářské práce

Lukáš Veverka si pro svou práci zvolil téma, které je pro poválečnou architekturu v českých zemích mimořádně důležité. Výsostné urbanistické umístění, architektonická a umělecká náročnost a zejména dobový ideologický význam činí z kulturních domů výjimečný stavební typ, který – v různých obměnách – výrazně doplnil či proměnil centra významných českých měst a sídel. V nesporném významu a rozsahu tématu se však skrývá i jeho nebezpečí: jednotlivé stavby nelze pochopit bez pochopení širších dobových souvislostí, ideologických požadavků a typologických předpisů, jež stavbu domů v celé zemi determinovaly. Aplikaci těchto zásad zároveň nelze relevantně posoudit bez srovnání více realizací, jejichž případná svébytnost vynikne právě jen v širším srovnání. Neméně komplikované je časové vymezení práce, které – i po svém zkrácení na období 1945-1972 – zahrnuje různorodá období s mnohdy protichůdnými architektonickými i společenskými požadavky.

Téma práce je definováno úvodem, v němž autor naznačuje její záběr a metodu. Historický úvod zahrnuje nastínění situace na počátku 20. století a zejména popis meziválečné situace, kdy vznikají první kulturní domy a definují se pravidla, jež budou jedním z důležitých východisek poválečného dění. Oddíly, věnované jednotlivým etapám poválečné tvorby, jsou vždy uvozeny nastíněním společenské, legislativní i architektonické situace a charakteristikou nejvýznamnějších dobových realizací. Na tento rozsáhlý úvod pak navazují případové studie o jednotlivých kulturních domech ve středních Čechách. Práce je završena závěrem a doplněna rozsáhlou obrazovou přílohou, k níž byl přiřazen i heslář architektů, jež se stal jakýmsi vedlejším produktem již tak mimořádně obsáhlé práce.

Lze říci, že autor se s náročností i rozsahem tématu vyrovnal se ctí. Přes silnou tendenci k rozšiřování analyzovaného materiálu, která nakonec vedla k nezbytnému zkrácení práce, se mu podařilo téma vykreslit plasticky a zároveň uceleně. Úvodní statě jsou komplexní a logické. Nástin historie v rámci jednotlivých případových studií vychází z archivních průzkumů a je tak sám o sobě velkým badatelským přínosem. Charakteristika jednotlivých staveb vychází z jejich typologické skladby a architektonické analýzy, která je – přes někdy až přílišnou popisnost – dobrým základem pro vřazení stavby do širších souvislostí. Závěr práce pak přináší nejen stručné resumé tématu, ale také syntetické shrnutí tohoto architektonického fenoménu a nastínění otázek pro další výzkum.

Práce se rodila dlouho a systematicky. Výsledek zdaleka přesahuje nároky kladené na bakalářskou práci. S radostí ji doporučuji k obhajobě a jako hodnocení navrhuji výborně.

V Praze, dne 7. 6. 2019.

PhDr. Richard Biegel, Ph.D.